

L-UNJONI EWROPEA U GHAWDEX

jiwvraporta Dun Eddie Zammit

Dwar l-Unjoni Ewropea u Malta issa ilna nisimghu ftit mhux hażin. Hemm min hu favur li nidhlu membri shah u min qed jirraguna li ghalissa ma jaqblilniex li naghmlu dan il-pass. Forsi jista' jsir aktar 'il quddiem. Hu x'inhu ser ikun l-elettorat Malti u Ghawdex li, wara li jistudja sewwa ċ-ċirkustanzi kollha, jesprimi x-xewqa tieghu f'referendum li jrid isir aktar 'il quddiem. Però fuq liema kriterji wiehed ser ikun jista' jifformula gudizzju oġġettiv dwar jekk jaqbel jew ma jaqbilx ghal pajjiżna shubija shiha fl-Unjoni Ewropeja?

Ghalhekk gie f'mument opportun is-seminar li organizzat dan l-ahhar il-Kamra tal-Kummerċ t'Ghawdex, organizazzjoni ġdida li tiġbor fi hdanha l-kummerċjanti Ghawdexin. Is-sugġett ta' dan is-Seminar kien l-effetti ta' shubija fl-Unjoni Ewropeja fuq il-gżira t'Ghawdex. Is-seminar inżamm fil-lukanda Imġarr nhar il-Ġimgħa 28 ta' Jannar, u gie sponsorjat mill-Ministeru għal Ghawdex u mill-HSBC.

Is-seminar fetah bl-introduzzjoni ta' l-ekonomista Lino Briguglio, li tkellem dwar l-aspetti ta' limiti u possibilitajiet tal-gzejjer żgħar. Fi hdan l-Unjoni Ewropeja hemm ghoxrin gżira reġjun, li fihom hemm joqgħodu madwar 13-il miljun ruh. Il-possibilitajiet ekonomiċi fi hdan gżira żgħira qegħdin fil-qasam turistiku u f'dak finanzjarju. Il-limiti qegħdin fiċ-ċokon ekonomiku, l-insularità,

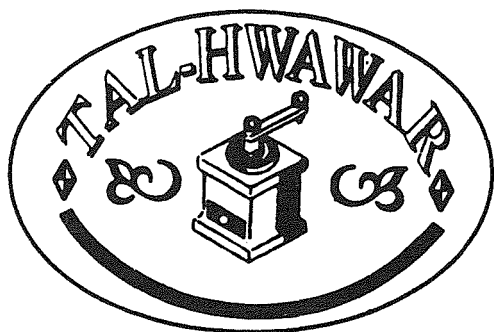

Jean Didier Hache

Unjoni hallew impatt negattiv fuq l-istess gzejjer. Uhud talbu biex jitrazżnu l-ispejjeż marbuta mat-trasport.

Kelliem iehor kien Jean Didier Hache, Segretarju ta' "Islands' Commission Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe". Hache semma li Malta jehtieġ tipprepara ruhha sewwa għan-negozjati li ser jibdedu u sahaq li l-gvern għandu jinsisti dwar il-fatt tal-gżira t'Ghawdex bħala reġjun biex ikun jista' jikseb aktar drittijiet għal Ghawdex.

periferibilità u fragilità ambjentali. Prof. Briguglio semma li diversi awtoritajiet fi hdan il-gzejjer li jagħmlu parti mill-Unjoni Ewropea talbu lill-istess Unjoni għajjnuna meta nstab li ċerti miżuri ta' l-

Issa Tista' Thawwar il-Borma bħal Dari

**Issib Hwawar, Hxejjex Aromatici, Frott Imqadded
għall-Helu u Prodotti ohrajn għall-Ikel**

14 - 15 Kerċem Road, Victoria, Gozo. Tel. 562160.

Fid-diskors tieghu, l-ekonomista Alfred Mifsud semma li l-pajjiż jista' xorta wahda jkompli miexi 'l quddiem ekonomikament kemm jekk jidhol bhala membru shih fl-Ewropa, kif ukoll jekk jagħzel triqat oħra. "Jekk neżercitaw dixxiplina fuqna nfusna xorta nistghu inkabbru l-ġid tagħna", insista Alfred Mifsud.

L-avukat Michael Frendo spjega kif il-Parlament Ewropew kien wiehed mill-aqwa sostenituri tar-reġjuni li huma għejjer. Infatti, l-istess parlament sejjah biex jinhadmu programmi speċjali għal dawn il-għejjer.

F'dan is-seminar tkellem ukoll l-industrijalist Ghawdxji John Magro li hu l-President tal-Kamra tal-Kummerċ t'Ghawdex, kif ukoll Dr. Joseph Ellis. Mill-aspett politiku tkellem l-Onor. Anton Refalo u Dr. Alfred Sant għall-oppożizzjoni Laburista, u l-Onor. Giovanna Debono, Ministru għal Ghawdex u l-Prim Ministru Eddie Fenech Adami għall-Gvern Nazzjonalista.

Fid-diskors tieghu, il-President tal-Kamra tal-Kummerċ Ghawdxija, is-Sur John Magro, semma' l-problemi li Ghawdex qed jiltaqa' magħhom fil-kamp tal-kummerċ, u dan primarjament minhabba l-insularità doppja tieghu. F'eventwalità ta' negozjati mal-Komunità Ewropea wiehed irid jara kemm ser jittiehdu bis-serjetà l-problemi speċifiċi t'Ghawdex f'dak li għandu x'jaqsam mat-trasport, it-turiżmu u l-agrikoltura. Filwaqt li rrefera għall-problemi tal-faċiltajiet tal-portijiet, is-Sur Magro wera l-apprezzament tal-Kamra għall-proġett tal-vapuri l-ġodda tal-Gozo Channel. Hu sostna però

li l-qasam tat-trasport marittimu ma jieqafx hawn. Il-President tal-Kamra tal-Kummerċ Ghawdxija ssuġġerixxa iktar investment fil-qasam turistiku u agrikolu f'Ghawdex. Fil-qasam turistiku wiehed jista' jinvesti fil-korsa tal-golf, *theme parks*, faċilitajiet sportivi ahjar, iktar attivitajiet kulturali,

Is-Sur J. Magro (l-ewwel mix-xellug), flimkien ma' mistiedna distinti tas-seminar

investment fil-preparazzjoni taż-żgħażaġh biex ikunu lesti jagħtu servizzi "five star". Fil-qasam agrikolu sar suġġeriment biex tiġi protetta l-kampanja Ghawdxija, u l-prodotti reġjonali Ghawdxin. Suġġeriment iehor jittratta minn għajjnuna lill-bdiewa biex dawn jaġġornaw il-metodi tat-trobbija ta' l-annimali, kif ukoll jiġu mghallma metodi ġodda agrikoli, bħalma hi l-*organic farming*. *Dulcis in fundo* is-Sur Magro sejjah biex terġa' titqajjem id-diskussjoni dwar l-*airstrip* f'Ghawdex għal ajruplani *fixed wing*, kif ukoll għal holqien ta' żoona industrijali hielsa fil-qasam industrijali tax-Xewkija.

BUGEJA

FISH MARKET
Fish Supplies

MGARR ROAD GHAJNSIELEM - GOZO

Tel: 560686 / 555668

• Telecell: 099 3661 • Res: 551389